

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrația în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nuz. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după bari-
eră și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 f. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația. Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 137.

Brașov, Sâmbătă 22 Iunie (5 Iulie).

1902.

Declinul și desastrul.

Ultimul period al campaniei memorandiste.

VI.

A fost o adevărată calamitate pentru comitetul central al partidului formularea acelui pasagiu al rezoluțiunii votate de conferința noastră națională dela 1893, care se refere la prezentarea memorandumului și se începe cu cuvintele: „...Conferința identificându-se întru toate cu comitetul său central, declară de al său memorandumul depus în Iunie anul trecut în cancelaria Majestății Sale“ etc.

Acăsta „identificare întru toate“ n'avea și nu putea avea nici un înțeles, decât cei-ce au formulat ast-fel proiectul de rezoluțiune în comisiunea pregătitoare nu ar fi vrut printr'asta să pună comitetul la adăpost de ori ce răspundere pentru pașii săi în trecut, dându-i așa dîcînd un fel de *carta bianca* și pentru viitor.

S'au aflat firesce în comisiunea amintită și bărbații, cari an arătat inconvenientul unei astfel de declarațiuni de identificare, ce trecea peste toate marginele admisibile, dîr înzadar, căci au rămas în minoritate. Sub impresiunea atrocităților dela Turda, Șimleu etc. s'evîrșite în ajunul conferinței contra presidentului și a altor membri din comitet, nu se mai cumpenea mult cuvintele și erau mai puțin aceia, cari chibzuiau, că în declarațiile unei conferințe generale trebuia neapărat să se țină seamă și de ziua de mâine.

Dacă membrii acelei comisiunii, care a adus înaintea conferinței proiectul de rezoluțiune, s'ar fi gândit mai mult la urmă, ar fi încunjurat din capul locului de a face ca comitetul să devină prea încredut în sine și n'în puterea sa. Credința, bazată pe acel vot de „identificare întru toate“, că a devenit așa dîcînd infalibil în acțiunile sale, a costat, cum vedurăm și cum vom mai vedea,

mult de tot pe comitet, făcîndu-l tot-deodată incapabil de a apăra cu cuvenita abnegare interesele partidului, cari interese ori ce s'ar fi întemplat, ori cât de mari și înfricoșate ar fi fost prigonirile, trebuiau să mîergă în tot-déuna, neapărat și întru toate înaintea intereselor comitetului și ale membrilor săi.

Pe baza rezoluțiunii conferinței din 1893 comitetul a pécătuit foarte mult, propagând însuși cultul pentru sine și pentru membrii săi. Se pôte dice, că cu foarte puține excepțiuni nici n'a mai fost vorba din Iulie 1893 încolo de partid și de chemarea lui. Acțiune și chemare se confiscase exclusiv pentru comitet. El era tot-odată și partidul și glasul națiunii. Un rău acesta, care a adus multă scădere intereselor noastre generale naționale.

Am voit să relevăm cele de mai sus pentru a înțelege mai bine cum s'au putut petrece cu atăta ușurință unele lucruri, așa dîcînd sub egida și cu aprobarea tacită ori fățișă a comitetului, cari lucruri derogau cumplit nu numai principiilor de luptă ale partidului nostru național, ci și intereselor sale capitale de existență și de conservare.

Așa n'am putut și nu vom pute înțelege nici-odată cum în procesul memorandumului comitetul, într'o ședință a sa, a putut lua cu majoritate de voturi o decisiune, prin care se da voie unuia din membrii săi, care trecea de mai bun orator în limba maghiară, să se apere înaintea juriului în acăsta limbă. Considerațiunea, ce va fi avut'o comitetul la acăsta hotărîre, că oratoria maghiară a acelu membru (adv I. Coroianu) va căde eventual în cumpănă în favorul acusaților, nu mai putea avea nici cea mai mică îndreptățire din momentul, când trebuia să le fie clar, că printr'o astfel de procedere se prejudeca principiul fundamental al luptei naționale, principiului apărării

dreptului nostru de limbă. Nu era permis nicîdecum conducerii partidului a compromite în modul acesta din considerațiuni de oportunitate apărarea acelui drept cardinal.

Și ce am trebuit să auzim rostindu-se în limba maghiară drept apărare de cătră acel membru al comitetului (Coroianu) înaintea juraților din Clușiu?

Când a venit vorba la interogatoriul de acele ședințe ale comitetului, în cari se dicea, că s'ar fi luat decisiunea pentru publicarea și răspîndirea memorandumului, membrul numit, la rîndul său, declară, că el a compus memorandumul (așa-dîr nu „amicul nostru“ Slavici!), el a fost raportorul în ședințele, în cari s'a revădit textul memorandumului și el a fost acela, care a primit dela comitet mandatul să revizuască acest text din punctul de vedere „că ore să cuprind în el pasage, cari ar involva crima de lesa majestate sau trădare de patrie“??!

Nu scim decât la timpul său au fost date publicității floricelele oratorice maghiare ale acestui avocat al comitetului și membru al „tovărășiei“ care, în absența vice-președintelui al doilea, mai făcea și pe „diplomatul“ lui. Trebuie să le ficsăm însă pentru ca să le scie și ce-i ce n'au fost de față atunci și să înțelgă multe, ce altfel nu pot fi înțelese, cum adecă s'a putut că toate aventurile cele bune și mărețe pentru apărarea solidarității și a principiilor mari naționale, ce și-le luase comitetul, au rămas fără efect și fără de nici un spor.

Câmpul pentru astfel de abateri dela drumul drept prescriș de datoria națională, pentru astfel de apucături șirete — cari mai pot trece acolo unde se tratéză numai de afaceri individuale, nici-odată însă unde e vorba de interesul public național — a fost deschis prin acea „identi-

ficare“ fatală din rezoluțiunea conferinței dela 1893.

De câte ori li-se făcea vre o obiecțiune serioasă, răspunsul era în tot-déuna provocarea la votul de încredere nelimitată a acelei conferințe naționale.

Erau momente, în cari se părea că comitetului nu-i mai trebuie nici conferință, nici sprijinul partidului, căci el se credea însuși a fi totul — pentru națiune.

Subvenții române școlilor din străinătate. Foile unguresci înregistréză cu mare satisfacție scirea, că pe când guvernul român dă subvenții însemnate pentru școlile din Macedonia și Albania și pentru seminarul român din Lipsca, pe atunci în preliminarul budgetului român nu se află nici o urmă despre vr'un ajutor, ce s'ar da școlilor române din Ungaria.

Regele Italiei la Petersburg. În vara acăsta Regele Victor Emanuel va visita curțile din Berlin și Petersburg. Tóte diarele din Roma relevéză marea importanță a acestei călătorii. Regele va fi însoțit de ministrul de esterne Prinetti. Călătoria acăsta făcîndu-se după reînnoirea triplei alianțe, demonstréză, că tripla alianță are un caracter pacific și că atât dubla, cât și tripla alianță au de scop menținerea păcii în Europa. Victor Emanuel va face visita la Berlin în luna August.

E semnificativ, că regele Italiei n'a luat în programul călătoriei sale și Viena.

Regele Victor Emanuel va sta trei zile la palatul Poterhoff, lângă Petersburg, unde Țarul Nicolae va face o mare revistă militară în onórea sa. Țarul va reînforce visita la Roma. Din Petersburg se telegraféză, că vestea despre visita Regelui în Rusia a fost primită cu entuziasm și se fac mari pregătiri.

Comitetul macedonean și Rusia. Comitetul bulgaro-macedonean a adresat Rusiei un memorandum, în care espune situ-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Episcopul Mihail Pavel.

(Amintiri.)

IV.

Sever Ganea era pe acel timp rigoros în medicină la universitatea din Graz. Era dintre cei mai sîrguincioși studenți și dintre cei mai buni amici. Din ochii lui se oglinda sinceritatea. Avea însă și el un cusur. Era sêrac. Dela ministerul de război obținuse ce e drept o bursă de 500 fl. pe an, cu obligațiunea de a intra ca medic în armată, după ce va fi terminat. Unde să-i ajungă însă 500 de fiorini, când din aceștia trebuia să-și plătescă și chiria și întreținerea și hainele și cărțile și instrumentele chirurgicale și taxele de rigoroșe! Din Năsăud avusese el mai înainte un mic „stipendiu“, dîr acesta îi fu retras, pe motiv de cumul, deși decanul facultății îi dăduse un certificat, în care spunea, că bursa dela ministerul de război nu e bursă, ci un fel de anticipație, un împrumut, pe care trebuie să-l achiziți servind ca

medic în armată timp de 6 ani. N'a folosit nimic.

E ușor de înțeles, că luptându-se și cu grijile traiului și cu grijile rigoroselor, situația lui Ganea numai favorabilă nu se putea numi. Intr'o zi îl vîd foarte mîhnit. Era cu pălăria în mîna dréptă, ér cu stînga își neteșia pîrul, ce începuse a se rări, cum îi era obiceiul când îl mistuia ceva. Fruntea îi era plină de sudori.

— Ce ai Ganea?

— Uite așa și așa. Ce dîci tu, óre decă așa apela la episcopul Pavel, nu m'ar refusa?

— Așa cred, că nu.

— Bine, dîr eu sunt grec-oriental.

— Și ce are a face?

— Dîr sunt greco-oriental convertit, tata a trecut la neuniți în urma unor disensiuni. Mă tem să nu faci dificultăți episcopului din pricina acăsta.

— Eu cred, că nu-l cunosc, decât presupui așa ceva despre dînsul. Iau mijlocirea asupra mea.

Și în ziua aceea i-am spus episcopului situația lui Ganea. Băiat sîrguincios, Ilustrisime, și e p'aci să se îneca ca țiganul

la mal. N'are cu ce-și plăti taxele de riguros. Se genéză, să apeleze la Ilustritatea Vostră, spunînd, că tatăl său a trecut la confesiunea greco-orientală.

Episcopul a suris amar și a dîs:

— Îi ajung óre de ocamdată 100 de fiorini?

— Așa cred, că da.

Séra după cină Ganea primi de la episcop suma de 100 fl., ér riguroșele, ce le mai avea, tóte le-a făcut pe cheltuiala episcopului, ba într'o vacanță a fost și óșpele lui, nu sciu la Slatina, ori la Stăna de vale.

Luându-și doctoratul a intrat ca medic de regiment cu garnisóna în Görz, unde și-a sfîrșit viața în mod tragic.

* * *

Atât era de bun și de condescendent, încât n'a considerat a fi sub demnitatea sa a veni să vadă, unde locuim. A fost în vizită la Aurel C. Popovici, care locuia cu familia sa în Graz, a vizitat pe Ganea, ér la mine a fost de două ori. Odată a găsit acasă numai pe Ioan Călin din Bucuresci, care studia la academia comer-

cială și locuia cu mine într'o odae. Altădată m'a găsit și pe mine. Frau Brotträger, la care eram în gazdă, a rămas zăpăcită, când a vedut că-i întră un episcop în casă.

* * *

Generalul Trapșa era atunci comandantul brigăzii de artilerie în Graz. Era bun prietin cu episcopul și când se întelneau, nu se mai puteau despărți. Odată m'am plimbat două óre pe dinaintea casei din Rechbauerstrasse, unde locuia generalul Trapșa, așteptînd să iasă episcopul dela general.

Generalul Trapșa era unul dintre cei mai apreciați specialiști în artileria austriacă. Avea cele mai bune prospecte de a ajunge cu timpul comandant de corp. L'a lovit însă în etatea cea mai frumoșă un atac de paralizie și trecînd la pensie cu rangul de Feldmarschal-Lieutenant, nu peste mult s'a dus la cele vecinice. Eu l'am cunoscut mai târziu, la 1893, și am stat cu dînsul de vorbă timp de mai multe ore. Generalul era un entusiast naționalist și nu voiu uita nici odată cuvintele, ce mi-le-a spus:

ori-ce p tr , ori-ce deal  i ori-ce arbore secular. Prin v li orele acestea au străbătut apostolii libert tii române. Aici s'a proclamat lupta pe mórte  i pe vi t  pentru drepturile omului.

In aceste g nduri ad nci i am ajuns la Brad. — Era tocmai  i de t rg... Popor mult... tricolorul de pe cunună f lfaia...  i cei ce înţelegeau ac sta,  i descoperiau capul cu evlavie.

(Va urma.)

Gene.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iunie.

M rtea d mnei Haşdeu.  iarele din Bucureşti aduc scirea, că d mna *Iulia Haşdeu*, sotia ilustrului istoric român B. P. Haşdeu, a încetat din vi t  la C mpina. A i la orele 12 va fi dusă in Bucureşti  i transportată direct la cimiterul Bellu. B tr nul Haşdeu sdrobit de durere a  is: Asta este ultima lovitură; acum nu mai aştept decât r ndul meu. Adresăm crud încercatului so  sincerile nóstre condolente.

Tractatele de comerțiu între Austria, Italia  i Germania se vor prelungi p n  la finea anului 1904.

Regele Eduard merg nd din ce în ce spre bine, medicii cari îl îngrijesc speră să-l pot  transporta în cur nd în insula Wight.

Prigonirea Polonilor. Din Berlin se anun t , că poli ia a făcut alalt -er  o descindere la redac ia  iarului polon „Dzienik Berliński”  i la locuin a editorului foii, confisc nd cartea de c ntece „Socol”. „Reichsanzeiger” spune, că  iarul polon „Tekaz”, ce apare în Lemberg”, a fost oprit de a întra în Germania.

Din Graefenberg. Pu ini sunt, cari să nu fi au it despre acest vechi  i renumit loc de cură; asemenea credem, că nu este mic nici numărul acelor dintre noi, cari vor fi avut ocaziunea a cunoșce în persoană său a au i despre activitatea medicului român, care a condus stabilimentul de hidroterapie din Graefenberg un lung  ir de ani.  t  ce cetim acum, sub titlul de mai sus în „M hrisch-Schlesische Presse” dela 21 Iunie a. c., ce apare în oraşelul Freiwaldau, de care se  ine  i Graefenbergul: „Monumentul-Isvorului”, ce s'a terminat deja de timp mai îndelungat  i cărui i-s'a dat numele „Hosanu-Quellen monument” se va desv li s pt m na viitoare. Dl Dr. *Ioan Hosanu* a fost peste un pătrar de véc medic balnear în Graefenberg  i trăiesce actualmente în Braşov,  n Transilvania. Drept omagiu adus meritelor sale (W rdigung seiner Verdienste) pentru acest loc de cură, comisiunea administr toare a b iei (Freiwaldau-Graefenberg) a lăsat să se ridice acest

monument”. — Ne bucurăm din inimă de ac sta meritat  distinc iune cu care este onorat d-l Dr. I. Hosanu,  i-l felicităm cordial.

Un omor  nflor tor în Budapesta.

La 1 Iulie s ra s'a petrecut în cartierul Leopold din Budapesta un gr znic omor. Pe la orele 8³/₄ s'a găsit l ng  un deposit de lemne cadavrul mutilat al unui om, în etate de 60 ani. Picioarele erau separate de corp,  r la g t avea num ro se r ni. S'a recunoscut, că e cadavrul lui Erdei Alexandru, giuvaergiu. Poli ia a descoperit pe femeia Estera Petro, ca făptuitoare, care  i-a  i mărturisit crima. Femeia e în etate de 23 ani, originară din Fels -Szuhade religione reformată. Omorul l'a făptuit acasă la ea, unde se prezentase Erdei să încaseze o datorie de 48 coróne. Cadavrul apoi l'a tăiat buc  i, ca să încapă într'un cărucior de copii,  i a a l'a scos din casă. Femeia l'a  i jefuit pe Erdei, care avea la sine giuvaeruri în valóre de mai multe sute fiorini, precum  i bani gata.

Pentru masa studen ilor rom ni din Braşov au întrat: Cotisa iuni anuale dela d-l Pavel Be a (Borgo-Prund) 3 cor.  i dela d-şora Eugenia Greavu tot din Borgo-Prund 2 cor. — Primesc  nobilii donatori cele mai vii mul amite — Direc iunea şcolilor medii gr. or. române din Braşov.

In p r ile inundate din comitatul Solnoc-Dobica s'a urcat pre urile cerealelor. Pentru a evita exploata rile neomene e ale comercian ilor jidovi, cari au adus  i înainte de asta cu c  i-va ani mălaiu de multe-ori stricat din România  i l'au v ndut cu bani scumpi,  mp m ntenind  i pe acolo b la p n  atunci necunoscută a pelagrei, — ar fi bine, ca locuitorii să se întovărăşesc  nşi- i  i să aducă dela firme cinstite direct c te un vagon de cucuruz.

Ciuma. Unul din bolnavii de ciumă dela Constantinopol,  i anume o femeie, a încetat din vi t . Casuri nouă de ciumă nu s'au mai ivit în acel oraş. — La direc ia serviciului sanitar român, a sosit scirea particulară, că  i la Odessa s'au semnalat două casuri de ciumă. La Gala i  i Ungheni tóte prevenien ele din Rusia se desinfect z .

Eroii buri la Londra. O telegramă din Capetown anun t , că generalii buri *Devett*, *Botha*  i *Delarey* au plecat alalt -er  spre Londra.

O denun are politică sensa ional . Se telegrafie z  din Paris, că generalul *Gallifet* publică în „Journal de Debats” o scrisore, în care se afirmă, că *Freycinet*, pentru a ob ine votul ducelui d'Aumale ca candidat la Academie, s'a obligat să sus in  în tot-d una programul clerical al ducelui dimpreună cu întórcerea în

Francia a principilor exila i. Gallifet adaugă, că a fost intermediar între ducele d'Aumale  i Freycinet,  i promite a publica dove i.

Călugări osindi i. După o scire din Erusalim, tribunalul otoman a condamnat pe 15 franciscani germani, în urma incidentelor petrecute între călugării greci  i catolici, anul trecut, în biserica Sf. Morm nt. Consulul german a protestat, în numele ambasadorului german din Constantinopol, contra acestei sentin e ilegale.

Pelagra a început a-se manifesta  i în comunele din comitatul Sibiiului. Se presupune, că ac st  b l  se manifestă în urma nutririi cu mălaiu făcut din cucuruz stricat. Pe pielea de pe fa , g t  i m ni se arată pete brune, ca pergamentul, uscate  i pigmentate. Bolnavii sunt f rte obosi i, melancolici  i c te-odată cu spiritul alterat. Ac st  b l  a s ngelui este în cele mai multe casuri mortală, ea este ereditară, însă nu e contagio s . Un asemenea cas s'a produs de cur nd în comuna Răşinari.

Ciocnire de trenuri. Se depeşez  din Timi ora, că trenurile de marfă Nr. 743  i 763, cari au plecat în nóptea de 2 spre 3 Iulie spre Budapesta, s'au ciocnit la me ul nop ii pe-o furtună teribilă între sta iile Valkany  i Oroszlamos. Fr n narul a fost omorit. Al doilea tren a fost în parte sdrobit. Tóte trenurile de Budapesta au avut  nt rziere de c te 4 ore.

Aparate de fotografie pentru diletan i. Firma A. MOLL, liferantul cur ii c.  i r. din Viena Tuchlauben Nr. 9  i recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru a fotografia. La cerere trimite liste ilustrate con in nd pre urile. Depozite  n Braşov la F. Jekelius' F. Kelen.en. Victor Roth farmacisti. Teutsch  i Tartler, D. Eremias nepo i

Un erou român.

Cu ocaziunea jubileului de 200 ani al regimentului Nr. 51 din Clu iu (9 Iulie) va fi chemat să participe  i fostul infanterist *Ilie Lujerdeanu*, care s'a distins în campania de ocupa iune din Bosnia a a de mult,  nc t Majestatea Sa i-a acordat distinc ia cea mai mare, ce se p te acorda unui soldat f r grad, anume *medalia de aur pentru vitejie*. Faptul lui Lujerdeanu se află descris în istoria regimentului cu următoarele cuvinte.

La începutul lui Iunie infanteristul Lujerdeanu *Ilie*, cu alți trei infanteri i, cari erau trimi i înainte ca  nainta ii avangardei, îndată-ce au întrat în pădure, au fost  ntimpina i cu 4  mpu c turi. După ac sta insurgen ii, al căror număr nu se scia, s'au retras în des . Cu tótă situa ia nesigură, Lujerdeanu, rup ndu-se de cei-lal i, s'a luat singur după ei. De-odată se vede fa  în fa  cu doi insurgen i, cari  i-au îndreptat puscile asupra lui. Fără să se mai gândescă la scăpare, l'a luat pe unul la  int   i l'a rănit. (Se  ice, că a fost Kovacevic, şeful bandeii), a a că acesta sc p nd arma din m n  s'a t rit în tu i.  n acest moment se aud două  mpu c turi, cari au sdrobit bra ul drept al voinicului Lujerdeanu. Fără să- i bată capul cu r nile sale  i pe aceea, că i-se aprinse m neca  i blusa, s'a repe it după d n ii  i desc rc ndu- i arma cu m na st ng , a culcat pe bandit la p m nt.  n acest timp l'au ajuns tovarăşii lui, pe cari cu tóte durerile, ce le sim ia, i-a îndemnat cu cuvinte însuflește să urmărească duşmanul.

Catastrofa dela Bra i.

Reporterul unui  iar din Bucureşti a vorbit er  cu d-l David Călin, unul dintre r ni i în catastrofa dela Bra i.

„Eu am obicei , spune d-sa, ca la fiecare sta ie să mă dau jos.  n Ploesci trenul st nd mai mult, m'am dus la restaurant, ca să iau ceva. Aci am găsit pe d-l locot. Grigoratu cu d-na  i fica sa, cari m ncau prăjitură.

Vă spun sincer, că am fost f rte plăcut surprins de dr g l şia copil iei  i p n  la plecarea trenului din gară nu am făcut, decât să mă  nv rtesc în jurul vagonului în care luase loc. Copil a vorbia continuu, gesticula, ridea  i p rin ii săi, par'că m nc nd-o din ochi, făceau un haz nebun.

 n vagonul de clasă II-a, în care eram eu, erau pasageri destui, si eram silit să stau pe galerie.

Nu făcusem de c t vr'o c  i-va kilometri  i maşina dete vr'o trei fluerături scurte. Eu cam cunosc semnalele  i sciind că trebuie să fie pericol, m'am apucat cu m nile de prevazurile ferestrii  i m'am  inut cu putere. Trenul deraiiaz , sguduitor se produce. Mă pomenesec, că mă d re picioarul drept. Nu era dec t o simplă sdrelitur .”

Nenorocitul locot. Grigorescu, care stă în casele d-lui locot. Botez, este în aceea i stare desperată, ca  i înainte. T t   iua stă în odaia sa, cu perdelele trase.

El nu este în stare să vorb esc  nimic, singurile lui cuvinte sunt *nu, da*  i încă alte c te-va monosilabe.

Er  dimineța corpul nefericitei d-ne Grigoratu  i al feti ei au fost transportate în vagon special la Focşani.  n acela  tren a luat loc  i d-l locot. Grigoratu.

D-l Ionel Brătianu ministrul lucrărilor publice a fost Mar i la locul catastrofei pentru a face o anchetă personală.

D-sa a constatat, că linia era în bună stare, afară de locul unde s'a produs deraierea. Acolo se lucr  la ridicarea liniei la nivelul normal  i se începuse sc torea traverselor din balastru. Linia dec  nu avea putere să suporte trecerea trenului cu iu ela ordinară.

D-l ministru a mai constatat, că tóte semnalele pentru micşorarea iu elei au fost date la distan e destul de mari, ca un mechanic conscient să pot   ncetenii mersul  i a  npedeca nenorocirea. Mecanicul trenului 124 nu a  inut s m  de semnale  i a continuat să merg  cu iu ela obicinuit   i încă mai mare chiar pentru a c ştiga minutele  nt rziate.

ULTIME SCIRI.

Cern u i, 3 Iulie. Şedin a de er  a dielei bucovinene  i-a avut senza ia sa. *Rutenii au declarat abstin n a  i părăsirea dielei*, pe motivul, că s'ar fi alterat drepturile alegătorilor ruteni. Tratat ile asupra unei înţelegeri n'au reu it  i Rutenii declară, că persistă în abstin n a lor. Majoritatea rom no-germană-polon  e firm decis  a nu se lăsa terorizată de Ruteni.

Lemberg, 3 Iulie. Notabilit ile polone din Posen, precum  i func ionarii publici  i priva i au luat hot r irea să nu participe la banchetul de gală, ce se va da în onorea  mp ratului Wilhelm cu ocazia călătoriei lui în Posen. Despre ac sta hot r ire ei au  ncunosciun t  i în scris pe guvern.

Carloveț, 3 Iulie. Majoritatea radicală din congresul bisericesc s rbesc a decis să nu aducă numai gravamene înainte congresului, ci să pună pe tapet  i ilegalit tile comise din partea organelor statului fa  cu drepturile bisericeii.  n acela i timp vice presidentul radical *Kra-sojevici* a refuzat să subscrie textul maghiar al proiectului de adresă. Comisarul guvernial a fost silit să pacteze cu radicalii, cari s'au  nvoiat a subscrie numai o adresă scrisă paralel pe aceea i col  în limbile s rbesc   i maghiară.

Sosi i  n Braşov.

Pe  iua de 3 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Antalfy, S. S. Gy rgy Iv fi, Somorjai, Istv ni, Brezn b nya; Oláh, Levai, Hortob gi, Budapesta; Szemes, Wallerstein cu d mna, Bec herec, profesori; Gallovi  secretar, Folkmann director, Solyom.

H. Europa: Wallenberg, Schmolz, G  z, Sziget, Huszár, Budapesta; Sonnenfeld, Marczali Ronai, Pressburg; Blumenkranz, Kreiter, Viena; Rosenberg, C mpina; c p. Schweikofsky, S. S. Gy rgy; colonel Frass, Viena.

H. Bucureşti: Lessel, Dresda; Dornier, K. Ciaba; D-na Gl cklich, Potracek, D-na Kozma Epstein, Reichenberg, Krasznay, Budapesta.

H. Grand: Magyar, Budapesta; Szuzm , N. K r s; D-na Sauermann, Farkas, N. Kanizsa; Kulcsar, Huedin, Werner, Nyiregyháza; Gy ngy s, Sighi ora; Müller, Pál, Nagy, Oro h za; P lfy, Sabaria; Boronyai, Seghedin; L z r, Gai-g cz; Solyom, Clu iu; Ausspitz, Caransebeş; Gross Braşov.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

 iunea, îl f c  să  i-o aducă în momentul c nd era să se urce în trăsură. La d-l Mihaly însă, fiind familiar, s'au făcut mai legeri  i generalul  i descinse sabia. După pr n  se mai plimbară prin grădină, apoi se propuse de a-se face o vizită la familia Iurca din acea comună. C nd să se urce însă în trăsură, generalului  i lipsia sabia. Episcopul observ nd ac sta,  ice suri nd: „Generale, unde  i-e sabia?”

 nt nindu-se odată cu episcopul c lic din S tmariu, Meszlenyi, acesta cu mirare îl întrebă:

„Cum să p te, că Escel. V str  răi putut arangia două stabilimente de  i, cu tot confortul modern, p n   i cu lumină electrică,  r eu, de când sunt episcop, nu mi-am putut face nici măcar o cadă, în care să fac baie?” — Episcopul Pavel a răspuns: „Tr i i  i Esc. V str  cum trăiesc  i eu,  i atunci Vă ve i face.”

Era discret  i modest, cum nu se mai p te, episcopul. Din Graz, când a plecat a călătorit pe clasa II  i p te numai pe unde era mai cunoscut, se supunea vr nd vr nd convențiunii sociale de a călătorii pe cl. I. C nd l'a numit episcop la

Gherla, c l toarea incognito dela Pesta.  n compartiment era  i avocatul român Erdeli din Oradea. „Unde călătoresc, părinte?” îl întrebă Erdeli. „La Gherla” fu răspunsul. — „E ti preot acolo?” — „Da”. — „Eu nu înţeleg, cum de la o dieces , cu reşedin a în Ardeal, v'a numit acum un episcop ungur n?” — „Nici eu nu înţeleg” răspunse episcopul. — Erdeli s'a dat jos din tren, la Vad, unde îl a tepta preotul Iu iu, care, v d ndu-l pe Pavel în u a cupeului, îl salută respectuos: „Bună dimineța, Ilustrisime!”  i  i sărută m na.

Erdeli rămase tablou!...

* * *

Multe s'ar mai put  scrie despre re-pausatul episcop, care, după cum to i recunosc, în timp de 22 de ani a făcut mai mult bine bisericeii sale  i neamului său, decât to i antecesorii săi laolaltă în timp de 100 de ani.

Eu am scris aceste modeste r nduri în memoria aceluia, care m'a iubit ca un părinte  i pe care l'am făcut odată — să pl ng .

Delaletca.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Taina norocului s'eu Povestea satului Nemernicenii de Tache Brânduș. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de școlă de I. Dariu, 30 b. plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educației de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b)

Idealul învățătorului român de I. Dariu, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în românească de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătenului, romanele de Em. Pârdeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltore“ romanele și impresii de Vidușă, cor. 1-2 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. f'oiă de cunoștințe folositoare de prof. I. Moșil, legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica populară, scrisă cu deosebită considerație la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

Umbre și lumini poezii de Em. Pârdeanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, sc'ose din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Pilde și sfaturi pentru popor, de Ioan Pop Reteganul. Cartea conține vre-o 24 descrieri cari cuprind diferite învățături pentru trebuințele țeranilor noștri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel s'eu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. cu posta 44 b.)

Buchetul, culegere de cântări b'etrănesci și naționale de I. Pop Reteganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Risete și zimbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdoțe, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Reteganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopti de erno romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor.1.30)

Opsaguri, cât cioplite cât pilita și la lume împărțite, de I. P. Reteganul. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schite din Italia de Teodor Bulc, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bogăriu. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Ioșif Blaga. Prețul cor'one 3.60 (plus 30 b. porto)

„Pe pragul morm'ntului.“ de prețul G. Simu, conține versuri funebrele pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I-VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandățiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cup'one etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea dublă, de I. C. Panțu. Această broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 cor'one (+ 10 bani porto).

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panțu. Tracteză principiile contabilității duble ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

„Bucătăreșu națională.“ care de bucată a bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate tote în ordine alfabetică după numele lor. Limbagiu și ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 3 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.83
Renta de cor'one ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Obblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.70
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	205.85
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.50
Renta de argint austr.	101.70
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	120.80
Losuri din 1860.	153.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15 89
Acții de-ale Băncei ung. de credit	702.—

Acții de-ale Băncei austr. de credit . 677.10

Napoleondori	19.07
Mărci imperiale germane	117.90
London vista	240.05
Paris vista	95.40
Rente austr. 4% de cor'one	99.76
Note italiene	94.—

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Iulie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleond'ori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	10.80
Ruble Rusesci	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesc	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutia este prov'edută cu marea de ap'erare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pânteco, în contra cărcailor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite b'ole femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii înc'oe. — Prețul unei cutii originale sigilate Cor'one 2.—

Falsificățiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este prov'edută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Cor'one 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Cor'one 1.80. Fiecare bucată de sapun, pentru copii este prov'edută cu marca de ap'erare A. Moll.

Triniterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și p. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se ceră anumit preparatele prov'edute cu iscălitura și marca de ap'erare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoții, Tautsch & Tartler.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este prov'edut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a put' executa ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NONTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tote speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in tola mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Ni. I. Ciureu și la tremias Nepoții.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.
Valabil din 1 Maiu st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Sud-pesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-40 min. dimini.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. s'era.
- IV. Tr. acc. la órele 10-26 m. s'era.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5-5 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tr. mixt. la ora 6- min. s'era.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9-18, cu Ciuc Szereda. la ora 10-46 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ora 3-15 m. p. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)

- I Trenul mixt la ora 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3-44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-14 m. d. am.
- IV. Trenul mixt la ora 9-42 m. s'era.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 5-7 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-7 min s'era.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ora 9-23 min. p. m.
- III. Trenul pers., la ora 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ora 7-49 min. dim. (care circula numai Vinerea dela Predeal.
- V. Tren accel. la órele 10-14 m. s'era.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3-20)
- II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
- III. Trenul mixt, la ora 6-50 m. s'era (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 8-18 m. s'era.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-50 min. s'era.
- IV. Tren mixtla ora 10-5 m. s'era.